

MADE IN FINLAND

Kuvataide lähtee bitteinä

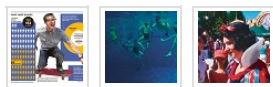
Iso osa taiteesta menee maailmalle tiedostoina. Toimijoiden runsaus hämärtää viennin kokonaiskuvaa.

KULTTUURI 10.6.2013 2:00

Kaisa Viljanen

Anssi Kasitonin Masa-marsu treenaa videolla paetakseen häkistä. Omistaja torjuu karkeaamisyritykset.

Sarjassa selvitetään, onko suomalaisesta kulttuurista vientituotteeksi.

Kuvataiteessa suhteet ovat tärkeitä. Jotta olisi vientiä, pitää olla tuontia ja vaihtoa. Suurimman kuvataiteen viennistä vastaavan organisaation, visuaalisen taiteen keskus Framen toiminnasta merkittävä osa on kansainvälisten taidevaikuttajien kutsuminen Suomeen.

"Otamme yhteyttä isojen biennaalien kuraattoreihin. Kun **Julia Engberg** valittiin tekemään Sydneyn biennaalia, kutsuimme hänet heti Suomeen tapaamaan taiteilijoita", sanoo **Raija Koli**, joka on luotsannut Framea tämän vuoden alusta.

Engberg tapasi kolmessa päivässä 21 taiteilijaa. Frame maksoi osan kustannuksista.

"Kutsu on aina riski, sillä emme voi olla varmoja, että kuraattori valitsee ketään. Nyt näyttää siltä, että hän kutsuu jopa kolme tai neljä suomalaista", Koli sanoo.

Hän haluaa, että Sydneyn, São Paulon, Venetsian, Shanghaiin ja Istanbulin "superbiennaaleissa" olisi jokaisessa ainakin yksi suomalainen.

Sydneyhin kutsuttiin jo **Henna-Riikka Halonen**. "Engberg oli nähnyt videoni festivaalilla Glasgow'ssa", Halonen kertoo.

"Pompidou-keskukseen teokseni taas päätyi Barcelonan Loop-videotaidemessujen kautta. AV-arkin kautta on tullut paljon festivaalinäytöksiä."

Organisaatiomuutoksen jälkeen toimintaansa rakentava Frame rahoittaa kansainvälistä toimintaa tänä vuonna yhteensä 520 000 eurolla. Siitä 400 000 menee apurahoina taiteilijoille ja näyttelyjärjestäjille, ja 100 000 muuhun toimintaan, kuten taidemessuihin ulkomailla. 20 000 euroa käytetään ulkomaisten asiantuntijoiden vierailuihin.

Framen lisäksi kuvataidetta vievät tai taiteilijoiden työtä ulkomailla tukevat myös Taiteen edistämiskeskus, suomalaisen mediataiteen levityskeskus AV-arkki,

Artikkeliin liittyvät

Kommentti: Viennin onnistumista on vaikea mitata 10.6.2013

HESARI VERKOSSA
JA SOVELLUKSISSA

ENSIMMÄINEN
KUUKAUSI VAIN 1 €!

HS

14,90
€/kkTILAA
»

Luetuimmat

1. Vakavasta pahoinpitelystä epäilty saatu kiinni – poliisi kehottaa välttämään yökerho Namun edustaa
2. Miksi helsinkiläinen ei saa suutaan auki bussissa? – Urbaani metsäläinen tunkee syliin enemmän kuin pyytää tietä
3. **Nyt.fi:** 55 annosta, joita pitää syödä Helsingissä
4. Huipputuloksen tehnyt OP aikoo vähentää jopa 380 työntekijää
5. Putin varoittaa Ukrainaa "suuresta katastrofista"
6. Näin 17-vuotias teinipoika perusti Suomen
7. Suomalaisbuddhisti selittää, miksi 200-vuotias muumiomunkki voi yhä elää
8. Arvio: Breaking Bad -sarjan tuliterä spin-off Better Call Saul on vakuuttavaa työtä

[Lisää luetuimpia uutisia](#)

Uusimmat

- 11:12 "Brittiläisen auton entisöinti vaarantaa terveyden"
- 11:10 Oikeus antaakin Helsingin katutyöstötuomion vasta keväällä
- 11:04 **HSTV:** "Brittiläisen auton entisöinti vaarantaa terveyden"
- 10:59 Brittitekijä kehottaa pohtimaan, onko Venäjä yhä sopiva ydinvoimakumppani
- 10:59 Huipputuloksen tehnyt OP aikoo vähentää jopa 380 työntekijää
- 10:59 Seiväskomeetta Wilma Murto haluaa ylittää viisi metriä
- 10:57 Teräaseella uhkailleet pojat vaativat pikkutyöiltä rahaa Helsingissä: "Haluatteko tästä?"
- 10:49 Jarkko Niemisen ATP-sijoitus romahti – matkustaa ensimmäistä kertaa Etelä-Amerikkaan

[Kaikki uutiset 24 viime tunnin ajalta](#)

vientihankkeita. Opetus- ja kulttuuriministeriöllä on oma kärkihanketuksensa.

Kaupallisista gallerioista muun muassa Forsblom, Anhava, Heino ja Helsinki Contemporary osallistuvat ulkomaisille taidemessuille. Valokuvan vientityötä tekee **Timothy Personsin** isännöimä Helsinki School, jolla on myös galleria Berliinissä.

Viennin sirpaloitumisesta johtuu, että kokonaiskuvaa sen määrästä tai vaikutuksista ei ole oikein kenelläkään. Organisaatiot tekevät paljon yhteistyötä ja osittain myös rahoittavat toisiaan. Esimerkiksi AVEK rahoittaa AV-arkkia.

"Teatterin tiedotuskeskus on vuosia kerännyt tietoa suomalaisesta teatterista. Kuvataiteessa vastaava ei ole ollut kenenkään homma", sanoo Raija Koli. Hänen mielestään on silti hyvä, että viennissä on mukana monta, hieman erikoistunutta organisaatiota.

Kuvataiteen vientiä helpottaa, ettei se ole sidottu kieleen. Teosten kuljettaminen vaatii toki erityisosaamista ja esimerkiksi veistosten siirtäminen vaatii paljon rahaa, mutta ei kuitenkaan paljoja resursseja kuin vaikkapa kokonaisen teatteriseurueen vieminen maailmalle, Koli vertaa.

Valokuvia voi liikutella tiedostoina ja vedostaa ne vasta paikan päällä. AV-arkin välittämien mediateosten esityskopioista jo noin 80 prosenttia siirtyy tiedostoina verkossa eri puolille maailmaa.

Frame on ainoa kuvataideviejä, jolla on varaa tehdä itse isoja näyttelyitä. Niistä suurin on Venetsian biennaali, johon käytettiin tänä vuonna 500 000 euroa.

Ensi vuonna Frame koordinoi suomalaistaiteilijoiden osuutta Madridin Arco-messuilla.

"Isojen ryhmänäyttelyiden vieminen ei ole päätehtävämme. Tavoitteena on verkottua, jotta kansainväliset kuraattorit ja museot tietäisivät suomalaistaiteesta. Tarkoituksena on luoda suhteita niin, että toiminta synnyttäisi aina uutta toimintaa", Koli sanoo.

Ryhmänäyttelyt ovat tosin tuottaneet tulostakin.

Vuonna 2008 New Yorkin MoMA:n PS1-näyttelykeskuksessa järjestetyn Arctic Hysteria -näyttelyn jälkeen monet siihen osallistuneista suomalaistaiteilijoista saivat kutsuja maailmalle.

Framen aikana kuvataide on kansainvälistynyt. Ensimmäisenä toimintavuonna 1993 hankkeita oli 16 yhteensä 7 maassa. Nyt määrä on moninkertainen: 2011 maita oli 38, hankkeita 129.

Ensimmäisten joukossa maailmalle meni **Eija-Liisa Ahtila**, joka piti ensimmäisen näyttelynsä Tukholmassa jo 1995, ja on yhä Suomen kansainvälisesti menestynein taiteilija. Mutta perässä tulee iso joukko.

Maailmalla ovat viime vuosina menestyneet esimerkiksi **Salla Tykkä, Elina Brotherus, Jani Ruscica, Kaarina Kaikkonen, Nelli Palomäki ja Pilvi Takala. Adel Abidin** on tehnyt Venetsian biennaalin 2007 jälkeen töitä kaikilla mantereilla.

AV-arkki välittää mediataidetta gallerioihin, museonäyttelyihin ja mediataide- ja elokuvafestivaaleille sekä opetus- ja tutkimuskäyttöön.

Se tekee kokoonsa nähden mittavaa vientityötä. Sen levitysarkistossa on yli 1 500 teosta.

AV-arkki perii esittämisestä korvaukset ja maksaa niitä eteenpäin jäsentäiteilijoilleen. Viime vuonna se toimitti maailmalle 114 teosta lähes sataan esityspaikkaan 36 maassa.

"AV-arkki on taiteilijoiden järjestö, ja me palvelemme jäseniämme. Saamme paljon tietoa siitä, keiden taiteilijoiden kansainvälinen ura on nousussa ja välitämme sitä Framelle", kertoo toiminnanjohtaja **Hanna Maria Anttila**.

Maailmalla kiinnostavat nyt **Erkka Nissisen**, Pilvi Takalan, Jani Ruscican ja **Anssi Kasitonnin** teokset.

"Kasitonnin vuonna 2009 ilmestyneestä *Masasta* tuli välitön hitti, joka lähti leviämään maailmalle", sanoo AV-arkin levityspäällikkö **Vesa Puhakka**. Kasitonni olikin vuonna 2012 AV-arkin eniten esityskertoja kerännyt taiteilija.

Mediataidetahtumat ja elokuvafestivaalit ovat portteja maailmalle. Kun yksi

SANOMA NETWORK OPTIMIZER

Yhdistä luotot ja säästä

Laske säästösi yhdistelylaskimella ja hae yhdistelylaina 35000€ asti.

www.etua.fi/kulutusuotot

Sisätossut Päiväkotiin

Ihanat sisätossut kerhoon ja päiväkotiin!

Yli 50 lasten tossumallia!

www.tohvelisankari.fi

Sanoma Network Optimizer

elokuvajuhlilla tammikuussa.

Sieltä se päätyi Tribecan elokuvajuhlille New Yorkiin", Anttila kertoo.

"Jos festarit tarttuvat teokseen, monet tahot alkavat seurata uraa ja odottaa uusia teoksia", Puhakka sanoo.

Taiteilijankin pitää toimia.

"Vaikka tekisi todella hienoja teoksia mutta ei hoida omaa hommaansa verkostoitumalla ja matkustamalla niin työt eivät liiku. Monet meidän jäsentaitelijostamme ovat asuneet pitkiä aikoja ulkomailla ja luoneet yhteyksiä myös omin avuin", Hanna Maria Anttila sanoo.

Aiheet

KUVATAIDE

KULTTUURIVIENTI

Luitko jo nämä?

Suomalaisbuddhisti selittää, miksi 200-vuotias muumiomunkki voi yhä elää

Vakava pahoinpely yökerhon edustalla Helsingissä

Uusnatsien sisäpiirissä - näin suomalaiset kansallisosialistit haluavat houkutella alaikäisiä

Kulttuuri

Pelle Miljoona täyttää 60 vuotta: Kulkukoiran jalka nousee yhä

POP- JA ROCKMUSIIKKI Julkaistu 10:41

Tero Saarinen laittaa Sibeliuksen Kullervon tanssimaan perjantaina

TANSSI Julkaistu 9:49

Sam Smith putsasi palkintopöydän Grammy-gaalassa

GRAMMY-PALKINNOT Julkaistu 8:23

Arvio: Käännösnäytelmä ei pääse irti paperista

TEATTERI Julkaistu 2:00

Elämä & Hyvinvointi

Blogi: En halua lukea törkyä, vaikka näyn julkisuudessa

LUJASTI LEMPEÄ Julkaistu 9:47

Suomalaisbuddhisti selittää, miksi 200-vuotias muumiomunkki voi yhä elää

USKONNOT Päivitetty 16:59

Suurin osa unista on ikäviä, ja aiheet ovat samoja kaikkialla maailmassa

UNI Julkaistu 7.2.

Mitä huutokaupasta kannattaa nyt ostaa? Ei ainakaan maisematauluja

HUUTOKAUPAT Julkaistu 7.2.

Auto & Tiede

"Brittiläisen auton entisöinti vaarantaa terveyden"

AUTOTALLIEN AARTEET Julkaistu 11:12

Tutkijat räjäyttivät puoli tonnia dynamiittia - mannerlaatoista selvisi uutta tietoa

TIEDE Julkaistu 10:21

Miksi helsinkiläinen ei saa suutaan auki bussissa? - Urbaani metsäläinen tunkee syliin ennemmin kuin pyytää tietä

JOUKKOLIIKENNE Julkaistu 8:00

Uusi tutkimus paljastaa, kuinka opettajat suosivat poikia matematiikassa

MATEMATIIKKA Päivitetty 21:19

Nyt

RAVINTOLAT

55 vuotta, joita pitää syödä Helsingissä

RAVINTOLA-ARVIOT

Kämp Brasserie on uudistunut ja parantunut

PELIT

Netflix valmistele Zelda-pelin pohjalta "perheystävällistä Game of Thronesia", kertovat lehdet

ELÄIMET

Maanantaipöly

